

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qui possint indulgentias concedere. 5

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

rum manet absolutus quoad penam, atque aded & indulgentia concessa.

70. Ceterum verius existimo, ex supradictis verbis indulgentiam nullatenus communicari. Non enim communitur potest indulgentia, quin sufficienter exprimat: alia sola intentione communicare eam potest, quod nec Suar. admittit. At ex praedictis verbis non satis concessio exprimitur. Tum, quia verbum, *absoluo*, absolute prolatum stat pro famosiori significato, scilicet peccatorum absolutione, ita ut neque ad censuras, neque ad penas extendatur, nisi circumstantia eam extensionem inducant, ut quia ponens absolutionem a censuris, & penis exposulavit. Ex sola autem petitione virtuali talis extensio induci non potest: nequit enim petio virtualis, utpote solum praesumpta, & non declarata formam, alioqui indifferentem determinare, determinatione, inquam, visibili, & manifesta. Tum, & praecipue, quia indulgentiarum concessio non est sola absolutio a penis debitis, sed distributio, & applicatio satisfactionum Christi, quibus poena debita solvuntur: at sub verbo, *absoluo*, non exprimitur haec solutio. Non igitur ea verba sufficiunt ad indulgentiarum concessionem.

11. Quinimo existimo, necessarium esse, saltem in genere, quantitatem, & qualitatem indulgentiae declarare. Nam, cum verba quasi practica sint, & moraliter efficiant, quod significant, commune autem, & indeterminatum effici non possunt, necessarium aliquam determinationem habere debent. Quod verum est in qualibet alia humana donatione. Quocirca, ut concessio indulgentiae effectum habeat, debes exprimere indulgentiae quantitatem, seu qualitatem, saltem generaliter, dicens: Concedo tibi indulgentiam, quam possum: vel quam licitari potes, vel iuxta indultum mihi concessum. Illud vero est certum, opus tibi non esse exprimere, qua autoritate indulgentiam concedas: id enim potius supponi debet quam declarari, ut bene notavit Suarez. *d. sect. 1. numer. 5.*

12. Insuper saepe solet concedi indulgentia plenaria pro mortis articulo. Dubitari autem potest, an concedatur haec indulgentia existenti in periculo mortis, tametsi de facto non moriatur: an vero sit necessarium mortem sublequi? Qua in re dicendum est, regulariter concedi existentem in mortis periculo, esto, mors non sublequatur: sicuti conceditur a reclusis absolutio, quod maxime verum est, si addatur particula, *semel, vel, saepius*: superflua enim esset, si solum pro vero mortis articulo indulgentia concederetur. Atque ita ex Felino *tract. Indulgent. n. 16. Antonin. 1. p. tit. 10. cap. 3. notavit Suar. disp. 56. sect. 1. n. 5.*

13. Denique concedi solet alicui Ecclesiae in Festivitate sui Patroni singulis annis plenaria indulgentia: sub hac tamen clausula, & conditione: *dummodo alia similis Indulgentia concessa non fuerit*, nam ea concessio stante, inquit Pontifex, *praesens concessio nulla sit*. Dubium ergo est, an ea conditio intelligenda sit de concessione facta ab eodem Pontifice, an etiam a praedecessore? Et quidem si conditionem sub his verbis apposuerit: *Dummodo aliam similem Indulgentiam non concesserimus*, verius existimo cum Bonac. *disp. 6. de Indulg. qu. 1. part. 7. circa fin. de concessione facta ab eodem Pontifice intelligi debere*; quia ibi nomen personae exprimit, non dignitatis: ac proinde non concessionem a dignitate factam, sed a seipso restringere velle. Si vero non sub expressione personae, sed potius, Sedis conditio apponatur, ut si dixerit Pontifex: *Dummodo alia similis indulgentia ab hac Sede concessa non sit*, certum videtur ea concessione praesentem, praesentem concessionem nullam esse. At, si solum dixerit: *Dummodo alia concessa non sit*, probabile existimo de solo ipso Pontifice intelligi posse: nam ea verba, cum sint restrictiva, & odiosa, stricte interpretari debent, praecipue cum ex hac stricta interpretatione valor praesentis concessionis pendat, & indulgentiae concessio.

PUNCTUM V.

Qui possint Indulgentias concedere.

1. Petrus, eiusque successores a Christo potestatem acceperunt concedendi Indulgentias.
2. Concilium generale vnitum Capiti, potestatem habet Indulgentias concedendi.
3. Secus in se spectatum.
4. Fit satis oppositis rationibus.
5. Aliqui firmant, Episcopos iure divino potestatem habere Indulgentias concedendi.
6. Verius soli Pontifici hanc facultatem esse concessam.
7. Solvitur oppositum fundamentum.
8. Episcopi est concessa a Pontifice facultas largiendi aliquas Indulgentias.
9. Non extenditur praedicta potestas ad defunctos.
10. Hac potestas Episcoporum est ordinaria.

11. Non habent Episcopi potestatem ullam, praeter concessam in cap. Noltri, & cap. Cum ex eo de poenit.
12. Si excedat Episcopus potestatem, non solum excessum, sed omnem concessionem esse nullam, firmant plures.
13. Verius est, solum in excessu adesse nullitatem.
14. Satisfit rationi contraria.
15. Plures censent, restrictionem factam Episcopis in cap. Cum ex eo de sola publica concessione esse intelligendam.
16. Contrarium dicendum est.
17. Episcopus, esto, consecratus non sit, & extra territorium, concedere sibi subditis Indulgentias potest.
18. Non debet concedens Indulgentias esse excommunicatus.

1. **C**onstat apud omnes Orthodoxos, Petrum, eiusque successores a Christo Domino potestatem accepisse concedendi Indulgentias, eamque, utpote iurisdictionis, aliis communicare posse, sicuti colligitur ex Extraug. *Vnigenitus de poenitent. & remission. cap. Cum ex eo. cap. Quod autem eodem tit.*

2. Concilium generale, si vnitum sit suo Capiti, saltem ratione illius, non est dubium Indulgentias concedere posse: at ab ipso Capite distinctum, ut contingit Sede vacante, existimat Cordub. *quast. 12. de Indulgent. Henriq. cap. 31. n. 1. Nauarr. de Indulgent. notab. 31. n. 2.* potestatem habere Indulgentias concedendi. Tum, quia dispensatio bonorum communium Ecclesiae ad Ecclesiam pertinere videtur: at Concilium generale, maxime Sede vacante, Ecclesiam repraesentat: tum, quia plures Doctores existimant, omnibus Ecclesiae Praelatis iure diuino concessam esse potestatem concedendi Indulgentias: tum denique, quia haec concessio est actus iurisdictionis, quae Concilio generali competit.

3. Ceterum dicendum est, Concilium generale, siue Pontifice viuente, & ex eius facultate congregatum, siue eo mortuo, ex se nullam a Christo accepisse potestatem concedendi indulgentias, ac proinde solum ex facultate Pontificis eas concedere posse. Sic Suarez. *de Indulgent. disp. 55. sect. 1. numer. 7. Layman. lib. 5. sum. tract. 7. cap. 4. n. 1. Bellam. lib. 1. cap. 11. col. 2. & significarunt D. Thom. in 4. dist. 20. quast. 1. art. 4. Durand. quast. 5. ad 2. alias 4. p. quast. 33. alias 83. memb. 3. Richard. art. 5. quast. 3.* quatenus soli Pontifici hanc potestatem tribuunt, nulla facta mentione Concilii generalis. Ratio est: quia Christus Dominus soli Petro dixit: *Pasce oves meas*. solumque Petrus, eiusque successoribus Ecclesiam commisit. Non igitur Concilio generali, ut a Pontifice distincto: alia duae essent vniuersales potestates, & independentes, duoque capita: Item, negari non potest, posse Pontificem Concilio generali prohibere, ne indulgentias concedat. Signum ergo est a Christo Domino hanc potestatem non accepisse. Quod vero Sede vacante, eam potestatem non habeat, probatur, tum rationibus supradictis: tum quia Concilio generali sic congregato solum datum est ea exercere, quae ad regimen Ecclesiae necessaria fuerint, donec electio Pontificis fiat. At Indulgentiarum concessio nullatenus necessaria apparet.

4. Neque rationes contrariae vrgent. Ad primam concedo, dispensationem bonorum communium, quae sub dominio Ecclesiae sunt, ad Ecclesiam pertinere, sicuti dispensatio bonorum alicuius republicae ad ipsam rempublicam, deficiente Principe, pertinet. At dominium thesauri satisfactionum Christi, & Sanctorum, non commisit Christus Ecclesiae, sed soli Petro, eiusque successoribus. Quare, deficiente Petri successore, sibi Christus illius thesauri dominium reuertat, donec successor Petri eligatur. Ad secundam negamus, praelatis Ecclesiae concessam esse a Christo hanc potestatem. Ad tertiam dico, Indulgentiarum concessionem iurisdictionis actum esse: ac nego ad hunc actum iurisdictionem habere Concilium, nisi a Pontifice communicatam.

5. De Episcopis, aliisque Ecclesiae Praelatis plures firmant iure diuino potestatem esse concessam concedendi Indulgentias dependentem tamen a Pontifice. Sic Sorus in 4. dist. 21. q. 1. art. 4. Petr. de Soto de Indulgent. quast. 3. Cordub. quast. 10. Rutilius Benzoni de Inbileo, quast. 30. Valen. disp. 7. quast. 10. p. 3. post. princ. Mouentur: qui Episcopi ex officio eandem iurisdictionem habent in sua dioecesi, quam habet Pontifex in vniuersali Ecclesia, dum a Pontifice non restringitur. Ergo habent potestatem disponendi de thesauro Ecclesiae in sua dioecesi fauorem, praecipue cum haec dispositio maxime conuenire videatur ad rectum suae Ecclesiae regimen.

6. Nihilominus tenenda est communior sententia, potestatem concedendi indulgentias nemini a Pontifice Christum concessisse: sed omnem hanc potestatem a Pontifice dimanare debere. Sic Pluribus relatis firmat Suarez *disp. 55. sect. 2. numer. 3. & in finem Coninch. disp. 2. dub. 1. in fine. Laym. lib. 5. sum. tract. 7. cap. 4. numer. 2. Bonac. disp. 6. quast. 1. p. 3. numer. 2. Barbosa 3. p. de potest. Episc. allegat. 88. numer. 5.* nec leuiter colligitur ex Extraug. *Vnigenitus de poenitent. & remission. quatenus soli Petro eiusque successoribus affirmatur, dispensationem thesauri Ecclesiae ex satisfactionibus Christi, & Sanctorum*

rum commissam esse. Et probari potest primò: quia esto, episcopalis dignitas, eiusque iurisdicção, vt ordinaria, sit instituta à Christo quoad effectum, vt mediis Episcopis Pontifex Ecclesiam gubernaret, iuxta Paul. ad Ephes. 4. & 1. Corinth. 12. ibi: *Posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei*, Pontificique sit præceptum, vt Episcopo confituro eam iurisdiccionem tribuat, quæ ad rectum suæ diocesis regimen visa fuerit; non inde inferatur Episcopis concessam à Christo esse potestatem indulgentias concedendi, quinimò nec obligationem esse in Pontifice communicandi Episcopis hanc potestatem. Quia potestas necessaria non est ad gubernationem diocesis, sed ea potestate sublata optimè fidelium utilitati, & necessitati consulere possunt. Secundo, concessio indulgentiarum fit per dispensationem thesauri satisfactionum Christi, & Sanctorum: at hic thesaurus, vt pote bonum vniuersalis Ecclesiæ à solo gubernatore illius dispensandus est, sicuti thesaurus alicuius Communis ab eo tantum, qui toti communitati præest, dispensatur. Tertio si Christus Dominus potestatem concedendi indulgentias Episcopis concessisset æquè ac Pontifici, non posset Pontifex absque euidenti, & publica causa, eam potestatem restringere maiori ex parte, sicuti Episcopis restricta est, & ferè in totum sublata. At hæc euidens, & publica causa difficile ostendi potest. Ergo affirmandum est, iure diuino nullum alium præter Pontificem potestatem habere Indulgentias concedendi.

7. Fundamentum oppositum facile solues, si dicas, quemlibet episcopum eam potestatem habere, quæ necessaria est ad gubernationem suæ diocesis, quam habet Pontifex comparatione Ecclesiæ vniuersalis, dum non restringitur, diuerso tamen modo: Nam Pontifex eam habet à Christo, Episcopus verò à Pontifice eo ipso, quo est Episcopus constitutus. At potestas concedendi Indulgentias, quæ necessaria non fit ad diocesis regimen, non censetur ex sola constitutione Episcopi concessa.

8. Catecismum esto, Episcopi non habeant à Christo hanc potestatem concedendi indulgentias, neque Pontifex sit à Christo obligatus eam illis communicare; deicit tamen maxime episcopalem, vt ea potestate gauderet, non quidem absolute, ne per indiseretas, & superfluas indulgentias, quas plures Prælati concederent, si absolutam potestatem haberent, clauis Ecclesiæ contemnerentur, & penitentialis satisfactio enervaretur, sicuti dicitur in capit. *Cum ex eo. de penitent. & remissionib.* Sed cum limitatione, quam prædictus textus, *Cum ex eo*, subiungit. Etenim ibi statuitur in dedicatione Ecclesiæ, siue ab vno, siue à pluribus Episcopis facta solum vnum indulgentiarum annum concedi posse. In annuario verò dedicationis, vel alias, quando Episcopo placuerit, solum quadraginta dies permittuntur concedi. Quam vltimam indulgentiam potest Archiepiscopus concedere per totam suam prouinciam, & Suffraganeorum dioceses, tamen non sit in actu visitationis, vt colligitur ex cap. *nostro. de penitent. & remissionib.* quia indulgentiarum concessio non est actus iurisdictionis contentioisæ, sed voluntariæ, vt *superius* diximus: & præcipue quia quoad illum actum omnes fideles illius prouinciæ (subditis cententur Archiepiscopis. Sic tradit in præsentibus Cordub. qu. 14. Henrequ. cap. 32. n. 1. Quaranta verbo. *Archiepiscopi auctoritas* num. 31. Bonac. disp. 6. qu. 1. p. 3. num. 2. Barbol. de potest. Episc. alleg. 88. n. 15. Suar. disp. 55. sect. 3. num. 7. Ex quo fit, concessa per Episcopum quadragena visitantibus aliquam Ecclesiam, posse aliam quadragenam ab Archiepiscopo concedi, fideleque visitantes illam Ecclesiam duplicem quadragenam simul lucrari, vt notarunt Henricus. Suar. & Barbol. *suprà*. Quod verò inquit Paludan. in 4. distin. 20. qu. 4. artic. 2. conclus. 4. quem sequitur Layman. l. 5. tractat. 7. cap. 4. num. 2. posse plures Episcopos extraneos singulas quadragenas concedere sibi subditis visitantibus aliquem locum pium à sua iurisdictione alienum, Episcopumque proprium omnes illas indulgentias ratas habere posse pro suis subditis, ac proinde illos subditos posse, simul plures quadragenas lucrari, mihi displicet, sicut & Suar. disp. 55. sect. 3. n. 6. & seqq. Nam esto verum sit, extraneos Episcopos posse loco à sua iurisdictione alieno annectere aliquam Indulgentiam pro suis subditis; quia ea concessio non est facta loco, sed subditis in loci illius specialem commendationem. At nequaquam eas indulgentias ratas habere potest Episcopus proprius illius loci pro suis subditis, quia cum ipse per se suis subditis non possit amplio-rem indulgentiam, quam quadragenam concedere, nequit eam concedere mediis extraneis Episcopis, qui ad hunc effectum sibi sunt delegati.

9. Hæc potestas Episcopi, & Archiepiscopi ad concedendas indulgentias, nequaquam extenditur ad defunctos: quia vt colligitur ex dicto cap. *Cum ex eo*. iuncto cap. *quod autem, de penitent. & remissionib.* solum comparatione subditorum hanc potestatem exercere possunt, vt ex communi sententia tradunt Cardinal. Nauar. Cordub. Medin. quos refert, & sequitur Suarez. *disp. 55. section. 3. à num. 9.* Bellarmin. *lib. 1. c. 11.* Emmanuel Sa. *verb. indulgentiarum* n. 18. Barbol. *de potest. Episc.* 3. p. alleg. 88. n. 24. Laym. *rr. 7. c. 4. n. 2.* Bonac. *disp. 6. q. 1. p. 3. n. 5.*

10. Porro hæc potestas competens Episcopo, & Archiepiscopo, ordinaria est, non delegata: quippe est iure communi annexa in perpetuum episcopali dignitati, ac proinde eam potest Episcopus delegare. Hæc verò delegatio necessitò Clerico, non laico faciendæ est. Nam, esto, laicus iure diuino non sit incapax concedendi indulgentias ex delegatione, idèoque Pontifex ex plenitudine suæ potestatis possit laico id priuilegium communicare, vt docuit Suarez *disp. 55. sect. 6. num. 3.* Attamen Episcopus nequaquam potest, quippe laicus iure, & consuetudine à functionibus ecclesiasticis alienus est: Clerico verò poterit, tamen si in sacris non sit: quia nullo iure id cauetur, vt ex communi sententia tradit Suarez *loco allegato*, num. 6. Valen. *2. 4. disp. 7. q. 20. p. 3. post. initium.* Azor. *2. p. lib. 3. cap. 55. quest. 5.* Bellarm. *lib. 1. cap. 11.* Emman. *Sa. n. 16.* Bonac. *p. 3. n. 11.* Barbol. *alleg. 88. n. 10. & alij apud ipsos.*

11. Circa hanc potestatem Episcoporum supersunt enodandæ aliquot difficultates, quas Suarez *dicta disp. 55. sect. 3. à num. 11.* optimè expendit. Prima, an restrictio facta Episcopis in dicto cap. *Nostro*. & cap. *Cum ex eo de penitent.* tollat ab ipsis potestatem concedendi amplio-rem indulgentiam, vel solum vsum, & concessionem prohibeat. Cui difficultati respondit Suarez ex vi prædictorum textuum sublata esse ab Episcopis potestatem amplio-rem indulgentiam concedendi, vt indicant illa verba, indulgentias non amplius extendi, expressèque declarauit Bonifac. VIII. *in cap. vlt. de penitent. & remissionib.* in 6. ac proinde iam non est locus dubitationi.

12. Quapropter est secunda dubitatio, an, si de facto Episcopus amplio-rem indulgentiam concederet, quam sibi permillum est, nulla sit ea concessio, non solum quoad excessum, sed etiam quoad illam partem, quam concedere potest: Non desunt graues Doctores, quos refert Suarez *dicta sect. 3. num. 12.* qui id affirmant. Quia illa concessio vnicæ est, & non multiplex. Non igitur potest ex parte esse irrita, & ex parte valida: quod exemplo optimo Suarez confirmat: Iudex nanque potens condemnare tantum in quantitate vt decem, si condemnet vt viginti, nulla est condemnatio, etiam quoad decem, vt docuit Glossa, Bart. & alij in leg. *vlt. ff. de iurisd. omnium Iudic.* Ergo Episcopus potens remittere tantum quadragenam, si centenam remittat, nulla erit remissio. Confirmarique potest ex cap. *Nostro de penit. & remiss.* vbi Archiepiscopo permittitur, indulgentias in sua prouincia concedere: ita tamen vt statutum Concilij generalis in dicto cap. *Cum ex eo* non excedat. Ergo factò excessu ruit permisso, & facultas, quæ sub ea conditione videtur facta. Deinde in cap. *vlt. de penit. & rem.* in 6. absolute declarantur irritæ indulgentiæ excedentes, & eum non fuerit facta restrictio ad excessum, tota concessio irrita esse debet.

13. Nihilominus verius est, solum quoad excessum irritam esse concessionem; validam tamen quoad terminum concessum. Sic docuit Glossa in cap. *vlt. de penitent. & remissionib.* in 6. & cap. *Cum ex eo. eodem tit. & ibi Abbas.* Suarez *disp. 55. sect. 3. num. 14.* Henricus. *lib. 7. cap. 33. num. 4.* Riccius in *praxi fore ecclesiasticæ* dec. 117. num. 5. in *1. edit. & resolut.* 101. num. 5. in *2. edit.* Nauar. *de indulgent. notab.* 31. num. 16. Azor. *2. p. cap. 55. quest. 6.* Barbol. *3. p. de potest. Episc.* alleg. 88. n. 22. Layman. *lib. 5. sum. tract. 7. cap. 4. num. 2. in fine.* Bonac. *disp. 6. de indulgent. quest. 1. p. 3. num. 4.* Fundamentum sumitur ex reg. iuris 37. in 6. *Vtile non debet per inutile vitari.* quæ regula, vt inquit Gl. in *d. c. vlt. specialiter locum* habet in concessione libera, & fauorabili, qualis est indulgentia. Quod intelligendum est, quando vtile ab inutili separari potest, iuxta leg. 1. §. *Trebatius. ff. de aqua quorid. & cistina.* At in præsentibus separari potest vtile ab inutili. Etenim Episcopus concedens centum dies indulgentiæ, & quadraginta concedit: potest ergo concessio quadragenæ firma persistere, tamen quoad reliquos dies ruat: quia, esto, illa concessio physice iudicialis sit; moraliter tamen diuidi potest, iuxta diuisionem obiecti. Et confirmari potest exemplo communiter recepto. Nemo concedere potest indulgentiam, nisi secundum causam proportionatam. Si autem contingat, causam insufficientem esse adæquatæ concessioni, esse tamen sufficientem partis communiter Doctores censent, eam partem validam persistere; tamen excessus corruat. Ergo idem est dicendum in præsentibus casu. Item; donatio excedens quantitatem in lege taxatam valida est quoad quantitatem à lege permillam: quia est actus liberalitatis, vt probat textus in leg. *Sancimus. Cod. de donationib. & cap. Si quos. de seruic. 12. q. 2.* At indulgentiarum concessio est quædam donatio liberalis. Ergo, &c.

14. Neque fundamentum contrarium vrget: nam ex dictis est solurum. Exemplum verò, quod subiungitur de sententia condemnatoria, est longè diuersum: quippe est odiosum, cum tamen indulgentia sit fauorabilis: illudque est in foro contentioso, in quo ob eius rigorosam solemnitatem leuis defectus solet sententiæ vitare: tunc verò in foro voluntario. Preterquam quod ibi est consuetudine introductum, sententiam respicientem causam, quæ excedit limites, & terminos iudicæ-

15. irritam esse omni ex parte quod tamen in indulgentiis introducitur non inuenitur. Ad textum in cap. *Nostro* facilis est solutio, si dicas, ibi non concedi Archiepiscopo potestatem concedendi quadragenam Indulgentiam sub ea conditione, ne excedat illum terminum, sed sub advertentia, & monitione, ne illum terminum excedat sicuti constat ex cap. *de penitent. & remiss. in 6.* Ad textum in dicto cap. *vt. respondeo*, esto, ibi non declaratur indulgentias excedentes irritas esse solum quoad excessum: at ex benignitate sic interpretamur, tum ob dicta; tum vt valor actus, & sententia, quoad fieri potest, sustineatur.

16. Tertia, & grauior dubitatio est, an hæc restrictio facta in cap. *Cum ex eo.* solum de concessione publica, communi, & solenni intelligenda sit; non verò de secreta, & maxime in foro sacramentali? Non desunt graues Doctores, sentientes, de concessione publica esse restrictionem intelligendam, ac proinde Episcopum posse secretò concedere omnes eas indulgentias, quas iure antiquo ante restrictionem factam concedere poterat. Sic docuit Syluest. aliis relatis, *verbo Indulgentia, n. 1.* Inclinat Emman. *Sa num. 15.* nec reputat improbabile Valen. *1.4. disp. 7. quest. 20. p. 3. vers. Innocentius.* Fundamentum est: quia potestas, quam Episcopi habent, fortè ex iure diuino, non fuit limitata in Concilio Lateranen. nisi in eo genere concessions, in quo ea abutebantur, vt colligi videtur ex dicto cap. *Cum ex eo.* At abusus solum erat in concessione publica, & generali. Ergo pro concessione secreta potestas integra, & illimitata persistit.

17. Ceterum omnino dicendum est cum Suarez *disp. 55. sect. 7. num. 15.* limitationem pro qualibet concessione factam esse: quia textus in dicto cap. *Cum ex eo.* vtitur particula negatiua: *Non excedat. Non extendatur.* & cum nulla fuerit apposita limitatio, de qualibet concessione intelligi debet. Præterea ratio, & finis limitationis in qualibet secreta concessione procedit: siquidem ex nimia Indulgentiarum concessione etiam secreta, enervari potest satisfactio penitentialis. Et licet non ita frequenter hæc secreta concessiones contingant, sufficit, quòd aliquando succedant: quod periculum voluit Concilium præcauere. Præterquam quòd Episcopi scientes, in secreta concessione non esse sibi facultatem restrictam, sapissimè illa vterentur, tum per se ipsos, tum melius Sacerdotibus, quibus hanc potestatem delegare poterant.

18. Supererat dicendum, an Episcopus extra suum territorium concedere indulgentias possit, & an debeat esse consecratus. Sed hæc questio nullam habet difficultatem, & parum soluta est *punct. 1.* Item, cum concessio Indulgentiarum non sit actus iurisdictionis contentiosæ, sed voluntariæ, neque strepitum iudicij contineat, vt omnes Doctores fatentur, teste Suarez *disp. 49. sect. 3. num. 9.* & *disp. 55. sect. 3. numer. 17.* Riccio *resolut. 36. num. 5.* manifestum est, extra territorium sibi subditis, vbicumque existant, concedere posse sicuti tradit Glossa in dicto cap. *Nostre, de penitent. & remiss.* Nam, cum non sit actus Ordinis, sed iurisdictionis, ad bonum Ecclesie perticiens, non indiget Episcopos ad eum exercendum consecratione.

19. Monent tamen communiter Doctores, & bene Valen. *1.4. disp. 7. quest. 20. punct. 3.* Suarez *disp. 55. sect. 3. numer. 18.* & 19. Barbosa *3. de potest. Episc. alleg. 88. num. 12.* Bonac. *disp. 6. quest. 1. p. 3. num. 8.* Episcopum, & quemlibet alium indulgentias concedentem, non debere esse excommunicatum: quia exercitio iurisdictionis, saltem licito, priuatus est: si verò sit excommunicatus denunciatus, etiam potestate ipsa priuatus existit. Quinimò neque suis subditis concedere valet potestatem, vt ab alieno Episcopo indulgentias obtineant: quia illa concessio est quædam iurisdictionis delegatio alieno Episcopo facta: qua tamen excommunicatus vitandus priuatus est.

PUNCTUM VI.

Expenduntur alij, de quibus est aliqua dubitatio, an possint Indulgentias concedere.

1. Primas, seu Patriarcha in solo suo Archiepiscopatu indulgentias concedit.
2. Capitulum. Sede vacante, esto, aliqui consensit indulgentias concedere posse, verius est oppositum.
3. Neque Vicarius generalis Episcopi ex vi Vicariatus indulgentias concedit.
4. Prelati Episcopi inferiores potestate non gaudent concedendi indulgentias.
5. Consuetudine acquiri non posse potestatem concedendi indulgentias, plures consent.
6. Verius est oppositum.
7. Soluitur oppositum su adamentum.

8. Prelati Religionum qualiter benefactores participes efficiunt bonorum operum suorum Religiosorum.
9. Ea vi huius moralis unionis plures indulgentias dictis benefactoribus communicantur a Sede apostolica.
10. Ob bona opera Religiosorum sic coniunctis Deus benefacit.
11. Petitiones benefactorum ob hanc coniunctionem efficaciorum vim habent impetrandi.
12. Orationes communes illis applicantur.
13. Orationes Religiosorum, que illis directe applicantur, efficaciores sunt.
14. An prelati possint subditis præcipere, opera satisfactoria in fauorem alicuius determinate applicare.
15. Posse Prelatum satisfactiones subditorum immediatè applicare plures consent.
16. Verius est non posse independentem ab operante.
17. Satisfis opposito fundamento.

1. Præter Episcopos sunt alij aliqua ex parte Superiores, vt sunt Primas, Patriarcha, Cardinalis, Legatus à latere, Summus Penitentiarius; de quibus dubitant Doctores, an potestatem habeant indulgentias concedendi?

Et breuiter respondeo, Primatem, seu Patriarcham in solo suo Archiepiscopatu, sicuti Archiepiscopus (quippe in solo illo habet iurisdictionem) indulgentiam concedere posse, non verò in tota sua prouincia, seu regno; in quo iurisdictionem non exercet. Neque est vllus textus, ex quo hæc extensio colligi possit. Quinimò ex cap. *Nostro, de penitent. & remissionib.* restrictio colligitur; cum pro solo Archiepiscopatu sit facta concessio, Cardinalis verò, seu Legatus à latere nullam ex vi iuris communis potestatem habent, argum. text. in cap. *Accedentib. de excessib. Prelat.* vbi Indulgentiarum concessio episcopali dignitati tribuitur, vt propria. At ex speciali, imò generali per consuetudinem approbata commissione, non solum potestatem habent Episcopis æqualem; sed amplioem, vt docent Palud. in *4. dist. 20. art. 2. concl. 3.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 7. cap. 4. n. 3.* Azor. *2. p. instit. moral. lib. 1. cap. 55. quest. 6.* Valen. *1.4. disp. 7. quest. 20. p. 3. vers. Porro.* Barbosa *alleg. 88. n. 16.* Quapropter, vt bene inquit Suarez *disp. 55. sect. 3. numer. 22.* spectanda est consuetudo, seu specialis commissio, sicuti de summo Penitentiario testatur Paludan. Azor. Barbof. habere potestatem muneris proprio annexam concedendi centum dies indulgentia.

2. Secundo, de Capitulo, Sede vacante, plures consent, Indulgentias concedere posse. Syluest. *verbo Capitulum, nu. 10.* Riccio in *praxi aurea, resolut. 22.* Azor. *2. p. instit. moral. lib. 3. cap. 37. q. 9. & cap. 55. quest. 4.* Lazarus *verbo, indulgentia, num. 47.* Praxis Episcopi. *1. p. verbo, indulgentia, nu. 2.* Barbof. *alleg. 88. num. 21.* & alij plures relati ab Azor. *dicta quest. 9.* Mouentur: quia Capitulum succedit Episcopo in his, quæ sunt iurisdictionis episcopalis, nisi in casibus iure exceptis, iuxta textum in cap. *Si Episcopus, cap. Ecclesia, de supplicanda negligent. Prelat. in 6. c. 15. cui de elect. eodem lib. & tradit Federic. cons. 10. Ioann. Andr. in cap. cum olim de maiorit. & obediem. Rebuff. *prax. benedict. 1. p. tit. de deuolutionib. n. 58.* Pavin. *tract. de capitulo, Sede vacante, 1. p. q. 1.* At nullibi inuenitur excepta indulgentiarum concessio. Ergo competit Capitulo, Sede vacante.*

Verius tamen censio oppositum: nam esto Capitulum succedat Episcopo in iurisdictione episcopali ad regimen diocesis necessaria; secus verò in iurisdictione, quæ necessaria non est, sed solum conueniens, quæque competit Episcopo ob specialem eius dignitatem. At indulgentiarum concessio est huiusmodi, vt colligitur ex cap. *Nostro, de penitent. & remissionib.* Ergo. Atque ita tradunt. Archidiacon. *cap. 1. de penitent. & remiss. in 6.* Cardin. *cap. Accedentib. de excessib. Prelat. Clement. 1. de Hæretic. Gasp. Calderin. repeti. super text. cap. Nostro, de penitent. Sotus 4. dist. 21. q. 1. artic. 4. vers. Hinc fit.* Cordub. *de indulgent. art. 2. q. 12. proposit. 9.* Henric. *cap. 31. n. 4.* Grafis in *append. lib. 2. c. 2. num. 9.* Bonac. *disp. 6. qu. 1. p. 3. n. 27.* Suarez *disp. 55. sect. 4. n. 5.*

3. Tertio, neque Vicarius generalis Episcopi, esto, cum Episcopo eandem constituat personam, iurisdictionem habet ex vi Vicariatus, concedendi indulgentias, nisi ei fuerit expressè ab Episcopo commissa: quia indulgentiarum concessio, episcopali dignitati referuatur, actusque gubernationis est non necessarius, sed voluntarius. Azor. *2. instit. moral. lib. 3. cap. 45. q. 13. & c. 55. quest. 5.* Suarez. *disp. 55. sect. 4. n. 5.* Bonac. *disp. 6. q. 1. p. 3. n. 10.*

4. Quarto, Prælati Episcopi inferiores, vt sunt Abbates, Priores Religionum, Prouinciales, & Generales, esto, dignitatem quasi episcopalem habeant; iurisdictione tamen concedendi indulgentiam iure communi spectato nullatenus gaudent, vt probat text. in cap. *Accedentib. de excessib. Prelat. & tradit Suar. disp. 55. sect. 4. numer. 4.* Filluc. *tract. 8. cap. 4. quest. 6. num. 90.* Bonacina *disp. 6. de Indulgent. qu. 1. pun. 3. in fine.* At tamen ex priuilegio plures solent habere potestatem aliquas indulgentias